

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Maj 2020

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Kontrol med dyretransporter

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 10/2019 om kontrol med dyretransporter****Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling og ministeren for nordisk samarbejdes redegørelse af 14. april 2020**

4. maj 2020

RN 708/20

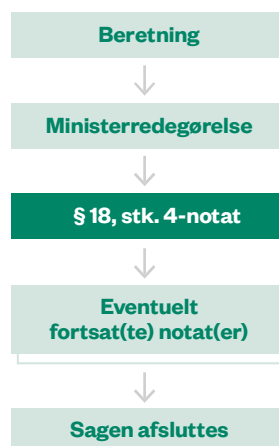
1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling og ministeren for nordisk samarbejde (herefter fødevareministeren) har iværksat og vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

 Konklusion

Fødevareministeren oplyser, at ministeren tager kritikken fra beretningen alvorligt, og at ministeren derfor har besluttet at videreføre den styrkede kontrol af dyrevelfærd under transport i 1. halvår 2020. Ministeren oplyser videre, at Fødevarestyrelsen arbejder på et nyt kontrolkoncept, som vil adressere flere af beretningens kritikpunkter. Ministeren forventer at fremlægge et forslag til det nye kontrolkoncept medio 2020.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at implementere sit nye kontrolkoncept: kontrol, som er målrettet de væsentligste og mest risikofyldte områder
- Miljø og Fødevareministeriets anvendelse af sanktionsmuligheder i kontrollen med dyretransporter, herunder ministeriets fremadrettede arbejde med at undersøge muligheden for at etablere hjemmel til at give administrative bødeforelæg i dyrevelfærdsloven samt ministeriets arbejde med at etablere et forstærket samarbejde mellem ministeriet og anklagemyndigheden med henblik på at sikre en systemunderstøttet udveksling af oplysninger om afgørelser
- Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at nedbringe efterslæbet af returlogbogs kontrollen
- Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at dokumentere indberetninger af udenlandske transportørers overtrædelser i Danmark til udenlandske myndigheder samt at dokumentere, hvorvidt ministeriet handler på de indberetninger, styrelsen modtager om danske transportørers overtrædelser af reglerne i udlandet.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i januar 2020 på baggrund af en statsrevisoranmodning en beretning om kontrol med dyretransporter. Beretningen handlede om Miljø- og Fødevareministeriets kontrol med dyretransporter og sanktionering af overtrædelser på området og om, hvorvidt ministeriet har gennemført en effektiv kontrol af lange grise-transporter i perioden 2008-2018.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at Miljø- og Fødevareministeriets kontrol af lange grisetransporter i perioden 2008-2018 havde været ineffektiv. Derved var der risiko for, at grisene kunne være kommet til skade eller blevet påført lidelser under transporten.

Statsrevisorerne kritiserede, at transportører, der gentagne gange forbrød sig mod reglerne, ikke var blevet sanktioneret effektivt. Statsrevisorerne forventede, at Miljø- og Fødevareministeriet ville gøre brug af alle sine sanktionsmuligheder fremadrettet.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af fødevareministerens redegørelse

Tilrettelæggelsen af en risikobaseret kontrol

5. Statsrevisorerne baserede deres kritik på, at Miljø- og Fødevareministeriet ikke havde tilpasset antallet af stikprøve- og indladningskontroller til stigningen i antallet af grisetransporter, samt på at Fødevarestyrelsens kontroller ikke var målrettet de mest risikofyldte områder.

Rigsrevisionens undersøgelse viste, at selv om 88 % af de lange grisetransporter afgik fra samlesteder, og selv om der var dårligere overholdelse af reglerne på samlestederne, havde Fødevarestyrelsen i 2018 kun udført 25 % af indladningskontrollerne på samlestederne.

6. Fødevareministeren oplyser, at ministeren tager kritikken alvorligt. Ministeren har derfor besluttet at videreføre den styrkede kontrol af dyrevelfærd under transport i form af både indladningskontrol og øget synstid i 1. halvår 2020. Ministeren oplyser videre, at Fødevarestyrelsen arbejder på et nyt kontrolkoncept, og at ministeren forventer at fremlægge et forslag til det fremadrettede kontrolniveau medio 2020.

Fødevareministeren oplyser desuden, at der er taget skridt til at implementere en mere risikobaseret udpegning til kontrol, idet Miljø- og Fødevareministeriets udpegning siden juli 2019 er udført som en stratificeret stikprøve, hvor der tages hensyn til udvalgte risikoforhold, herunder at flertallet af eksporter afgår fra samlesteder, ligesom der sikres en jævn fordeling af kontroller over året. Ministeren forventer, at risikoudpegningen løbende justeres, i takt med at der genereres kontrolresultater fra indladningskontrollerne, således at Fødevarestyrelsen gradvist går fra en simpel risikovurdering til en mere avanceret risikomodell til brug for kontroludpegningen.

Indladningskontrol

Fødevarestyrelsen skal ved transportens begyndelse bl.a. kontrollere, om grisene har et tilstrækkeligt areal, og om der er strøelse og adgang til vand

7. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Fødevarestyrelsen arbejder på et nyt kontrolkoncept, og at Miljø- og Fødevareministeriets kontroludpegning siden juli 2019 har været udført som en stratificeret stikprøve, hvor der tages hensyn til udvalgte risikoforhold. Rigsrevisionen vil fortsat følge Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med at implementere sit nye kontrolkoncept: kontrol, som er målrettet de væsentligste og mest risikofyldte områder.

Anvendelse af sanktionsmuligheder

8. Statsrevisorerne baserede deres kritik på, at Fødevarestyrelsen ikke havde udstedt forbud mod transportere eller inddraget autorisationer i perioden 2012-2018, selv om styrelsen havde haft hjemmel til at nedlægge forbud mod transportere siden 2016. Derudover baserede Statsrevisorernes deres kritik på, at Fødevarestyrelsen ikke havde haft den fornødne viden om tidligere sanktioner af transportører i kontrolsituationer for derved at sikre, at transportørerne blev sanktioneret korrekt og effektivt.

9. Fødevareministeren bekræfter, at Fødevarestyrelsen i undersøgelsesperioden fra 2008-2018 desværre ikke har udstedt forbud mod transportere, til trods for at styrelsen har haft hjemmel til dette siden 2016, og styrelsen har heller ikke inddraget transportautorisationer. Ministeren oplyser, at anvendelse af forbud i kontrollen med dyretransportere på samlesteder og direkte fra besætninger har afventet fastlæggelse af retningslinjer for dette, hvilket først skete primo 2019. Ministeren oplyser videre, at forbud derefter er anvendt i kontrollen.

Desuden oplyser fødevareministeren, at Fødevarestyrelsen er ved at undersøge muligheden for at etablere hjemmel til at give administrative bødeforelæg i dyrevelfærdsloven. Fordelene ved hjemmel til administrative bødeforelæg vil ifølge ministeren være en hurtigere og mere smidig administration hos Fødevarestyrelsen samt en reduktion af belastningen hos politiet og anklagemyndigheden med disse sager. Ministeren oplyser ligeledes, at med etableringen af hjemmel til at give administrative bødeforelæg vil virksomheder og besætningsejere opleve en hurtigere og mere konsekvent sanktionering af overtrædelser, hvilket vurderes at øge den præventive effekt.

Endelig oplyser fødevareministeren, at det er Fødevarestyrelsens opfattelse at fratagelse af autorisationer er så indgribende et tiltag, at rettighedsfratagelse bør ske ved dom og dermed ikke bør ske administrativt. Ministeren oplyser, at Fødevarestyrelsen ved anmeldelse af en overtrædelse til politiet vurderer, om der ud fra antal og alvor af tidligere kendte overtrædelser foreligger en situation, hvor fratagelse bør overvejes. Fødevarestyrelsen kan alene foreslå rettighedsfratagelse, men anklagemyndigheden er ikke forpligtet til at følge dette forslag. Ministeren oplyser, at det er en grundlæggende forudsætning, at Fødevarestyrelsen har kendskab til alle tidligere afgørelser, for at styrelsen kan indstille en rettighedsfratagelse. Det er således en vigtig forudsætning, at systemerne understøtter udveksling af oplysninger mellem Fødevarestyrelsen og anklagemyndigheden. Ministeren støtter derfor fuldt ud op om, at der arbejdes videre med dette, herunder gennem et forstærket samarbejde med anklagemyndigheden.

10. Rigsrevisionen kan konstatere, at Miljø- og Fødevareministeriet har udarbejdet retningslinjer for anvendelse af forbud i kontrollen med dyretransporter, og at ministeriet herefter har anvendt forbud i kontrollen. Rigsrevisionen vil fortsat følge ministeriets anvendelse af sanktionsmuligheder i kontrollen med dyretransporter, herunder ministeriets fremadrettede arbejde med undersøge muligheden for at etablere hjemmel til at give administrative bødeforelæg i dyrevelfærdsloven.

Desuden finder Rigsrevisionen det tilfredsstillende, at Miljø- og Fødevareministeriet vil arbejde videre med systemer, som understøtter udveksling af oplysning om afgørelser, således at Fødevarestyrelsen får kendskab til tidligere afgørelser, så det sikres, at transportørerne bliver sanktioneret korrekt og effektivt. Rigsrevisionen vil følge ministeriets arbejde med at etablere et forstærket samarbejde mellem ministeriet og anklagemyndigheden med henblik på at sikre en systemunderstøttet udveksling af oplysninger om afgørelser.

Kontrol af returlogbøger

11. Det fremgik af beretningen, at Fødevarestyrelsen havde et efterslæb i kontrollen af returlogbøger fra 2018, som manglede at blive kontrolleret. Rigsrevisionen vurderede, at kontrollen ikke var effektiv, da transportører, som overtrådte reglerne, kunne køre videre gennem længere tid uden straks at blive gjort opmærksom på overtrædelserne og uden at blive sanktioneret for dem.

12. Fødevareministeren oplyser, at sanktioneringen af returlogbøger ikke har været tilfredsstillende i perioden 2012-2018, og at Fødevarestyrelsen derfor har opnormeret bemanningen i den ansvarlige enhed. Ministeren oplyser videre, at styrelsen har et stort fokus på processtyringen og opgavernes organisering, og at styrelsen er meget opmærksom på forældelsesfristen. Status for håndteringen af returlogbøgerne følges tæt på ledelsesniveau og i styrelsens direktion. Ministeren oplyser videre, at indtil efterslæbet er indhentet, kan Fødevarestyrelsen ikke udelukke, at sager eller dele af sager forældes.

13. Rigsrevisionen finder det positivt, at Miljø- og Fødevareministeriet har implementeret tiltag, der skal forbedre håndteringen af returlogbøger. Rigsrevisionen vil fortsat følge ministeriets arbejde med at sanktionere overtrædelser i returlogbogskontrollen samt ministeriets arbejde med at nedbringe efterslæbet af returlogbogskontrollen.

Dokumentation for indberetninger til udenlandske myndigheder

14. Statsrevisorerne bemærkede, at Fødevarestyrelsen ikke havde haft overblik over, om styrelsen efterlevede reglerne om at indberette udenlandske transportørers overtrædelser i Danmark til de udenlandske myndigheder.

Det fremgik yderligere af beretningen, at Fødevarestyrelsen ligeledes ikke havde overblik over, i hvilket omfang styrelsen handlede på indberetninger om de overtrædelser, som danske transportører havde begået i udlandet.

15. Fødevareministeren erkender, at Fødevarestyrelsen i undersøgelsesperioden ikke har haft overblik over, om egen efterlevelse af reglerne om indberetningen af udenlandske transportørers overtrædelser i Danmark til udenlandske myndigheder har været korrekt. Ministeren oplyser, at Fødevarestyrelsen i foråret 2019 har fastsat procedurer for indberetning, videreformidling og journalisering af disse henvendelser.

16. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Miljø- og Fødevareministeriet har fastsat procedurer for indberetning, videreformidling og journalisering af indberetninger og henvendelser. Rigsrevisionen vil fortsat følge Miljø- og Fødevareministeriets arbejde med på den ene side at kunne dokumentere indberetningen af udenlandske transportørers overtrædelser i Danmark til udenlandske myndigheder og på den anden side at dokumentere, hvordan Fødevarestyrelsen håndterer henvendelser fra andre landes myndigheder om de overtrædelser af reglerne, som danske transportører begår i udlandet.

Lone Strøm